

โรคดอกกระถิน

โรคดอกกระถิน

สาเหตุเกิดจาก เชื้อรา *Ustilagoidea virens*
พบบ่อย พบทั่วไปในทุกภาคของประเทศไทย

อาการของโรคดอกกระถิน

อาการเป็นอย่างไร ?

เริ่มเป็นโรคระยะตั้งท้อง-ออกรวง เชื้อราเข้าทำลายที่ เมล็ดข้าว สร้างกลุ่มเส้นใยและสปอร์ปกคลุมเมล็ดข้าว ทำให้เมล็ดข้าวเสียหาย มีอาการบวมโตคล้ายดอก กระถิน กลุ่มเส้นใยและสปอร์จะพัฒนาผืนกแผ่นเป็น ชั้นๆ เริ่มต้นจะมีสีเหลือง(ชั้นในสุด) ต่อมาจะ เปลี่ยนเป็นสีส้ม(ชั้นกลาง) และในที่สุดจะเปลี่ยนเป็น สีเขียวเข้ม(ชั้นนอกสุด) ซึ่งจะมีลักษณะเป็นฝู่นละออง ของสปอร์เชื้อรา ปกติจะเกิดเพียง 2-3 เมล็ดใน 1 รวง ในกรณีรุนแรงอาจพบมากกว่า 100 เมล็ดต่อรวง

การแพร่ระบาด

แพร่ระบาดไปในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูง มีฝน หรือน้ำค้างมาก ลมพัดแรง จะช่วยให้โรคแพร่ระบาด อย่างกว้างขวางรวดเร็ว

การป้องกันกำจัดอย่างไร ?

- 1) ใส่ปุ๋ยตามอัตราแนะนำของทางราชการ ไม่ควรใส่ ปุ๋ยไนโตรเจนมากเพราะจะทำให้โรครุนแรง ยิ่งขึ้น
- 2) ในระยะข้าวตั้งท้องถึงระยะนํ้านม ถ้ามีฝนหรือน้ำค้างมากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชต่อไปนี้อย่างในอย่างหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร
  - โพรพิโคนาโซล (โพรพิโคนาโซล 25% อีซี) อัตรา 15 มิลลิลิตร
  - คลอโรทาโลนิล (คลอโรทาโลนิล, ตาโคนิล 75 ดับบลิวพี) อัตรา 20 กรัม

อาการของโรคดอกกระถิน

- 3) พยายามหลีกเลี่ยงปลูกข้าวในช่วงที่ให้รวงตอนที่มี ฝนชุกหรือความชื้นสูง
- 4) คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยยาเคมีก่อนปลูก
- 5) ใช้ยาเคมีฉีดหรือพ่นก่อนข้าวออกรวง 2-3 ตาม คำแนะนำของนักวิชาการ